

Dariusz GRAJ*

LUKA BEZROBOCIA JAKO ALTERNATYWNY WSKAŹNIK WYKRYWAJĄCY ZAKŁÓCENIA NIERÓWNOWAGI MAKROEKONOMICZNEJ W UE

Zarys treści: Ostry przebieg kryzysu, eksplozja stopy bezrobocia i zagrożenie utraty wypłacalności w niektórych krajach spowodowały wdrożenie szeregu nowych inicjatyw w zakresie wzmocnienia koordynacji i nadzoru narodowych polityk gospodarczych w UE. Podstawowym narzędziem do realizacji tego celu jest Procedura Nierównowagi Makroekonomicznej, której istotnym elementem jest prewencyjne wykrywanie i ewentualna korekta wszelkich zakłóceń nierównowagi. Do wykrywania tych zakłóceń służy tabela wskaźników (*Scoreboard*), zawierająca 11 indykatów o ściśle określonych, dopuszczalnych parametrach brzegowych. Monitorowanie nierównowagi rynków pracy, będące istotnym elementem wykrywania zakłóceń w skali makro, oparto na obserwacji stopy bezrobocia, wyrażonej w postaci 3-letniej średniej kroczącej. Jednak tak skonstruowany wskaźnik nie spełnia wystarczająco dobrze funkcji wczesnego wykrywania zakłóceń nierównowagi. Wręcz przeciwnie, w latach bezpośrednio poprzedzających wybuch zjawisk kryzysowych (2006-2008) wskaźnik ten informował o stałej poprawie równowagi rynków pracy w krajach UE. W niniejszej pracy przedstawiono alternatywny wskaźnik wykrywający zakłócenia – lukę bezrobocia, rozumianą jako różnica pomiędzy rzeczywistą stopą bezrobocia a stopą NAIRU. Przeprowadzone badanie prowadzi do wniosku, że luka bezrobocia znacznie lepiej niż 3-letnia stopa bezrobocia sygnalizuje występowanie wszelkich, potencjalnie niebezpiecznych zakłóceń nierównowagi rynków pracy. Kwestią osobną pozostaje sposób określenia istotności i trwałości wykrytych zakłóceń, co prawdopodobnie musi być przedmiotem dodatkowych badań. Monitorowanie nierównowagi rynków pracy za pomocą luki bezrobocia jest próbą wykrywania zakłóceń na bardzo wczesnym etapie ich występowania i daje szansę na podjęcie niezbędnych działań korekcyjnych.

Słowa kluczowe: koordynacja polityki gospodarczej, nierównowagi makroekonomiczne, tabela wskaźników, zarządzanie kryzysowe.

* Katedra Ekonomii, Wydział Nauk Ekonomicznych, Politechnika Koszalińska

UNEMPLOYMENT GAP AS AN ALTERNATIVE INDICATOR TO DETECT MACROECONOMIC IMBALANCES IN THE EU

The sharp crisis, the explosion of unemployment rate and the threat of loss solvency in some countries led to the implementation of a number of new initiatives to strengthen the coordination and surveillance of national economic policies in the EU. The main tool for achieving this is the Macroeconomic Imbalance Procedure, which is an important element of preventive detection and possible correction of any imbalances. The table of indicators (Scoreboard), containing 11 indicators of well defined, acceptable thresholds is used for detection of the imbalances. Monitoring labour market, which is an important element to detects imbalances at the macro level way, based on the observation of the unemployment rate, expressed in the form of 3-year moving average. However, such an indicator fulfill the function is not enough for early detection of imbalances. On the contrary, in the years immediately preceding the outbreak of the crisis (2006-2008), this indicator informed about the continuous improvement of the balance of labour markets in the EU countries. This paper presents an alternative indicator to detect imbalances – the unemployment gap, defined as the difference between the actual unemployment rate and the NAIRU. The study leads to the conclusion that the unemployment gap is a significantly better way than 3-years unemployment rate to indicates the presence of any potentially dangerous imbalances. The method for determining the relevance and sustainability of the detected imbalances is a separate issue, which is likely to be the subject of further research. Monitoring labour market imbalances by unemployment gap is an attempt to detect failures at a very early stage of their occurrence and gives a chance to take the necessary corrective action.

Keywords: policy coordination, macroeconomic imbalances, Scoreboard, crisis management.